

# سازمان و روش اجرای سدهای بزرگ

مهندس غلامحسین خواجه علی

## چکیده:

کاهش نزولات جوی، رشد جمعیت و شرایط خاص جغرافیایی ایران سبب گردیده اند که مدیران کشور بیش از پیش به کنترل و مهار آبهای سطحی توجه نموده و ساخت سد را به عنوان یک عامل راهبردی در دستور کار خود قرار دهند. صنعت سد سازی، از فن آوری و پیچیدگیهای خاص در طرح و اجرا، برخوردار است. از دید اجرایی، وسعت کارگاهها و تنوع فعالیتهای عمرانی سبب می گردند که دست اندرکاران طرح، توجه خاصی به مکانیزم کنترل پروژه و نیز سازمان و روش اجرای مناسب، نمایند. اهمیت این عوامل به حدی است که می توان میزان موفقیت هر طرح عمرانی را در میزان دستیابی به این اهداف خلاصه نمود.

می توان هنر بزرگ مدیران طرحهای عمرانی را در شناخت و درک صحیح عملیات، موضوع پیمان، تجزیه و تفکیک عملیات، تدوین روشهای اجرایی درست و ایجاد سازمان فنی و اجرایی مناسب، ارزیابی نمود. راهبری چنین سازماندهی بدون داشتن انگیزه های قوی و مشترک آسان نخواهد بود. مدیران پروژه باید با درک صحیح و عمیق از فرهنگ و اعتقاد کارکنان، روابط درون سازمانی را به نوعی تنظیم نمایند که ضمن تبیین دقیق حدود وظایف، از انجام کارهای موازی اجتناب گردد.

مقاله حاضر، نگرشی است بر نقش و اهمیت سازمان اجرایی در ساخت سدها که در این خصوص و به عنوان مطالعه موردی از تجربیات بدست آمده در سد عظیم کرخه، استفاده شده است.

در این مقاله سعی شده است، عوامل موثر بر پیشرفت اجرایی طرح مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد. از اینرو مقدماتا به تاثیر نقش و هماهنگی فی ما بین ارکان پروژه (کارفرما، مشاور، پیمانکار) پرداخته شده است و با این دید سازمان اجرایی مطلوب و کار آمد و عوامل موثر بر آن مورد بررسی قرار گرفته است.

توجه به ریسک و میزان خطر پذیری در پروژه و نحوه برخورد با پدیده های اتفاقی نیز از دیگر مواردی است که در این مقاله به تفصیل به آن پرداخته شده است.